

Số: /UBND

Yên Hòa, ngày tháng 5 năm 2021

V/v tập trung chỉ đạo xử lý lúa
cỏ vụ Đông xuân năm 2022

Kính gửi:

- HTX NN Yên Hòa
- Các đơn vị thôn
- MTTQ và các đoàn thể

Hiện nay lúa gieo vãi trà sớm, lúa cấy đang giai đoạn chắc xanh - đò đuôi, lúa gieo vãi đại trà đang giai đoạn làm hạt-chín sữa, lúa gieo lại đang giai đoạn đòng già - trở bông. Qua kiểm tra, theo dõi trên các xứ đồng của toàn xã cho thấy trong vụ Đông xuân năm 2022 lúa cỏ đã lây lan và gây hại ở hầu hết xứ đồng, cá biệt một số diện tích của các hộ gia đình có mật độ nhiễm cao đã phải tiến hành cắt bỏ toàn bộ diện tích lúa; số diện tích còn lại có mật độ lây nhiễm rải rác và từ 2-20% số cây.

Trong thời gian qua, HTX NN, các đơn vị thôn xóm đã tập trung hướng dẫn các hộ nông dân phát hiện và xử lý kịp thời lúa cỏ gây hại. Tuy nhiên, qua kiểm tra thực tế ngoài đồng ruộng vẫn còn nhiều diện tích lúa bị nhiễm lúa cỏ với tỷ lệ cao chưa được nhổ bỏ, tiêu hủy (hiện nay lúa cỏ đang giai đoạn chín sữa-chín sấp hạt rất dễ rụng nhất là khi có gió là nguồn lây lan cho các vụ sau). Nếu không nhổ bỏ triệt để, lúa cỏ sẽ tiếp tục gây hại nặng và ảnh hưởng lớn đến sinh trưởng, phát triển và năng suất lúa vụ Mùa năm 2022 và những năm tiếp theo.

Trước tình hình trên, để hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại do lúa cỏ gây ra, UBND xã đề nghị Ban Giám đốc HTX NN, các thôn tập trung chỉ đạo thực hiện một số nội dung sau:

1. HTX Nông nghiệp Yên Hòa

- Khẩn trương kiểm tra, khoanh vùng lúa bị nhiễm lúa cỏ để thông báo cho nhân dân biết và hướng dẫn các hộ nông dân xử lý lúa cỏ kịp thời để hạn chế thiệt hại do lúa cỏ gây ra, cụ thể:

+ Đối với ruộng lúa đang bị lúa cỏ gây hại rải rác cần phải nhổ bỏ lúa cỏ bằng tay; thường xuyên cắt các bông lúa cỏ lẫn tạp khi mới trở hạt chưa kịp vào chắc đem tiêu hủy để tiêu diệt nguồn lây lan.

+ Những diện tích lúa bị nhiễm lúa cỏ trên 70% cần khoanh vùng, thu hoạch riêng, tận thu, cắt sát gốc; sau khi thu hoạch, phơi khô rơm, rạ và vun gọn tiến hành đốt để tiêu diệt tàn dư.

- Yêu cầu các chủ máy gặt phải vệ sinh sạch sẽ máy gặt trước và sau khi gặt ở vùng lúa cỏ để hạn chế lúa cỏ lây nhiễm sang các ruộng, các vùng, các xứ đồng khác.

- Chủ động xây dựng kế hoạch cấy lúa bằng máy hoặc bằng tay ngay trong vụ Mùa năm 2022 trên diện tích bị nhiễm lúa cỏ vụ Đông xuân để dễ dàng phân biệt cây lúa cỏ lúc còn non khi chúng mọc ngoài hàng lúa cấy để sớm nhổ bỏ và tiêu hủy hạn chế thiệt hại do lúa cỏ gây ra

2. Các đơn vị thôn xóm

Vận động tuyên truyền nhân dân thường xuyên kiểm tra đồng ruộng, kịp thời phát hiện xử lý, cắt bỏ lúa cỏ theo hướng dẫn tránh lây lan cho những vụ tiếp theo.

3. Đề nghị MTTQ và các đoàn thể

Tích cực tuyên truyền, vận động hội viên và nhân dân kiểm tra và xử lý lúa cỏ kịp thời, hiệu quả, hỗ trợ các hộ có nhiều diện tích bị nhiễm, tỷ lệ nhiễm lúa cỏ cao tiến hành cắt bỏ lúa cỏ hoặc tiêu hủy diện tích nhiễm nặng.

4. Cán bộ khuyến nông, khuyến lâm, khuyến ngư

Tăng cường kiểm tra đồng ruộng, nhất là những xứ đồng có hiện tượng bị nhiễm lúa cỏ cao. Tích cực tham mưu cho UBND xã kịp thời ban hành các văn bản chỉ đạo, triển khai các biện pháp để xử lý những diện tích bị nhiễm lúa cỏ kịp thời không để lây lan và ảnh hưởng đến các vụ tiếp theo.

5. Đài truyền thanh xã

Tăng cường thông tin liên tục về tình hình lúa cỏ và hướng dẫn các biện pháp xử lý lúa cỏ để nhân dân biết và thực hiện tốt./.

Nơi nhận:

- Đ/c CT UBND xã;
- Như kính gửi;
- Lưu. VT

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Hoàng Văn Cảnh

HƯỚNG DẪN

Biện pháp quản lý lúa cỏ

1. Đặc điểm lúa cỏ

Lúa cỏ (hay còn gọi là lúa ma, lúa trời, lúa hoang) rất giống cây lúa thường, thời gian sinh trưởng ngắn hơn, ở giai đoạn đầu sinh trưởng nhanh, lúa trổ bông sớm hơn lúa thường 5-7 ngày, thời gian trổ kéo dài. Hạt lúa có râu dài hoặc không có râu, hạt dạng thon dài hoặc bầu dục, màu vàng và vàng sẫm, có dạng hạt có mỏ tím, tỷ lệ lép cao, đặc biệt là hạt rất dễ rụng. Sau khi hạt rụng xuống nếu hạt gặp điều kiện thuận lợi thì nảy mầm luôn, nếu gặp điều kiện bất thuận thì hạt ngủ nghỉ nhưng vẫn giữ sức sống và duy trì sức nảy mầm trong vài năm, do vậy lúa cỏ tồn tại, tích tụ và tăng dần qua các vụ.

2. Nguyên nhân lúa cỏ xâm nhiễm trên đồng ruộng

- Nguyên nhân cơ giới: do máy gặt đi từ vùng bị nhiễm lúa cỏ sang vùng không bị nhiễm lúa cỏ mà không vệ sinh máy trước khi gặt.

- Do quá trình canh tác lúa lâu đời, giống lúa bị phân ly, thoái hóa và tính chất di truyền có xu hướng trở lại các đặc tính của nguồn gốc lúa hoang đại ban đầu (hiện tượng lại giống).

- Việc người dân tự để giống lúa, nhất là sử dụng giống trong vùng đã nhiễm hạt lúa cỏ để gieo cấy cho vụ sau sẽ làm gia tăng sự xâm nhiễm của lúa cỏ trên đồng ruộng.

- Trong quá trình canh tác sản xuất, lúa cỏ tồn tại và xâm nhiễm qua các con đường như: vệ sinh đồng ruộng không kỹ, làm đất, theo dòng nước, gieo cấy, máy gặt đập thu hoạch tại nhiều vùng khác nhau... tạo điều kiện cho hạt lúa cỏ tồn tại và xâm nhiễm ở nhiều vùng, nhiều vụ sản xuất.

3. Biện pháp quản lý lúa cỏ

*** Biện pháp canh tác**

- Vệ sinh sạch máy gặt trước và sau khi gặt để hạn chế lúa cỏ lây nhiễm sang các ruộng, các vùng, các xã khác nhau.

- Khuyến cáo người dân sử dụng giống lúa đủ tiêu chuẩn chất lượng (giống nguyên chủng, giống xác nhận). Hạn chế việc tự để giống qua các vụ, tuyệt đối

không sử dụng lúa tự để giống ở những vùng đã bị lúa cỏ xâm nhiễm để gieo cấy ở vụ sau.

- Hạt lúa cỏ có thể trôi và phát tán theo đường nước tưới tiêu, do đó cần khoanh vùng bị nhiễm, vệ sinh đồng ruộng và kênh mương sau mỗi vụ thu hoạch.

- Đối với ruộng lúa đang bị lúa cỏ gây hại rải rác cần nhổ bỏ lúa cỏ bằng tay; thường xuyên cắt các bông lúa cỏ lẫn tạp khi mới trổ hạt chưa kịp vào chắc đem tiêu hủy để tiêu diệt nguồn lây lan.

- Những diện tích lúa bị nhiễm lúa cỏ trên 70% cần khoanh vùng (đắp bờ ngăn, chằng lưới mắt nhỏ trên ruộng), thu hoạch riêng, tận thu, cắt sát gốc; Sau khi thu hoạch, phơi khô rơm, rạ và vun gọn tiến hành đốt để tiêu diệt tàn dư.

* **Sử dụng chế phẩm:** Dùng chế phẩm nấm đối kháng Trichoderma, chế phẩm vi sinh Sumitri phân hủy Xellulo bằng cách: Sau khi thu hoạch tiến hành cày sớm, cho nước vào ngập bề mặt ruộng tạo ẩm để nhử hạt lúa cỏ và các loại cỏ dại khác nảy mầm, sau đó trộn đều chế phẩm với cát, tro bếp hoặc phân lân vãi đều trên mặt ruộng. Sau đó bừa dầm để những hạt lúa cỏ còn lại trên đồng ruộng được ngâm đều cùng chế phẩm. Tiếp tục ngâm nước 3-5 ngày, sau đó rút nước tạo điều kiện cho hạt lúa cỏ nảy mầm, cho nước vào ruộng, làm đất 1-2 lần và rải đều chế phẩm vi sinh Sumitri lần 2 trước khi sạ/cấy.

* ***Chuyển đổi phương thức canh tác***

- Chuyển từ phương pháp gieo sạ, gieo vãi bằng tay sang sạ hàng hoặc chuyển sang phương pháp gieo mạ, cấy lúa bằng tay hoặc bằng máy để dễ dàng phân biệt cây lúa cỏ lúc còn non khi chúng mọc ngoài hàng lúa trồng để sớm nhổ bỏ và tiêu hủy.

- Những vùng có đủ điều kiện, khuyến cáo nông dân áp dụng biện pháp luân canh hoặc chuyển đổi sang trồng các cây màu (ngô, lạc, rau...) từ 2-3 vụ liên tiếp.